

FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ĊIVILI

IMĦALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM, il-Ħamis 17 ta' Novembru, 2016

Rik. Nru. 1540/16JRM

Fl-Atti tar-Rikors għall-Ħruġ ta' Mandat ta' Inibizzjoni Numru 1540/16 fl-ismijiet:

Charlotte **GRECH ELLUL**

VS

K & M LIMITED (C – 2861) u Supretendent tas-Saħħa Pubblika

Il-Qorti:

Rat ir-Rikors imressaq fil-21 ta' Ottubru, 2016, li bih u għar-raġunijiet hemm imfissra, r-rikorrenti talbet li din il-Qorti żzomm lill-intimat milli "jħassar, jassenja, jittrasferixxi, jitlob ir-rilokazzjoni jew b'xi mod ieħor jaljena jew li altrimenti jippermetti li jiġi mħassar, assenjat, trasferit jew aljenat jew li jilqa' talba għar-rilokazzjoni ta' kwalunkwe liċenza, permess jew awtorizzazzjoni maħruġa mill-awtoritajiet kompetenti, fosthom dik maħruġa mis-Supretendent tas-Saħħa Pubblika, relattivi għall-ispizerija li ġgħib l-isem ta' *Holy Cross Pharmacy* fi Triq il-Kbira, f'Birkirkara" minnha mikrija bħala spizerija liċenzjata lil kumpannija li isimha tħassar mir-Reġistru tal-kumpanniji fis-17 ta' Ottubru, 2016;

Rat id-degriet tagħha tal-21 ta' Ottubru, 2016, li bih ordnat in-notifika lill-intimati bi żmien għat-Twegiba u qiegħdet ir-Rikors għas-smiġħ tal-1 ta' Novembru, 2016;

Rat id-degriet tagħha tal-24 ta' Ottubru 2016, li bih laqgħet talba magħmula mir-rikorrenti b'rikors tagħha tal-24 ta' Ottubru, 2016¹, biex għar-raġunijiet hemm imsemmija, il-Qorti tilqa' l-Mandat b'mod provviżorju;

Rat it-Twegiba mressqa mis-Suprintendent intimat fil-31 ta' Ottubru, 2016, li biha, u għar-raġunijiet hemm imfissrin, laqa' għat-talba tar-rikorrenti billi qal li r-rikorrenti jmissha turi x'inhu l-interess ġuridiku tagħha kontrih biex tista' twaqqfu milli jipproċessa jew jilqa' talba għar-registrazzjoni tal-kumpannija l-oħra intimata, u li huwa jinsab 'il barra għal kollox mill-kwestjoni li jista' hemm bejn ir-rikorrenti u l-kumpannija intimata t-talba. Filwaqt li huwa tenna li għandu dmir bil-liġi li jipproċessa talbiet li jsirulu għall-ħruġ jew trasferiment ta' liċenzi, sakemm dawn ikunu jħarsu l-liġi, señaq li r-rikorrenti trid turi li jeżistu l-elementi mitluba mil-liġi għall-ħruġ tal-Mandat minnha mitlub;

Rat it-Twegiba mressqa mill-kumpannija intimata fil-31 ta' Ottubru, 2016, li biha laqgħet għat-talba tar-rikorrenti billi qalet li ma jeżistux fir-rikorrenti l-elementi li trid il-liġi biex jista' jinħareġ il-Mandat minnha mitlub. Żiedet tgħid li mhijjex il-kontradittriċi leġittima tal-azzjoni tar-rikorrenti, ladarba l-liċenza maħruġa mill-awtoritajiet għall-ispizerija mertu tal-każ tgħajjat lill-Avukat Malcolm Pace personalment u mhux lill-kumpannija intimata. Temmet tgħid li meta r-rikorrenti kriet l-ispizerija, kienet kriet biss il-post, għaliex il-liċenza u l-permessi kienu jgħajtu lil haddieħor mingħand min l-Avukat Pace kien kiseb b'assenjazzjoni l-jedd għal tali liċenza u permessi;

Semgħet id-dikjarazzjoni tas-Suprintendent intimat waqt is-smiġħ tal-1 ta' Novembru, 2016, għall-finijiet tal-artikolu 873(3) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta;

Semgħet ix-xhieda mressqa mill-kumpannija intimata;

Semgħet is-sottomissjonijiet tal-avukati tal-partijiet waqt l-imsemmi smiġħ;

Rat l-atti kollha tar-Rikors;

¹ Paġġ. 9 – 11 tal-atti

Rat id-degriet tagħha tal-1 ta' Novembru, 2016, li bih ħalliet ir-Rikors għall-provvediment;

Ikkunsidrat:

Illi tqis li b'din il-proċedura, ir-rikorrenti trid iżżomm lill-kumpannija intimata milli b'xi mod tħassar, tassinja jew tittrasferixxi jew li titlob ir-rilokazzjoni ta' kull liċenza, permess jew awtorizzazzjoni li hija għandha fuq spiżerija li tmexxi u trid iżżomm lis-Suprintendent intimat milli jagħmel xi ħaġa bħal dik mitluba mill-istess kumpannija intimata, għaliex tgħid li kull bdil bħal dak jolqotha ħażin fit-tgawdija u t-tmexxija tal-istess post bħala spiżerija kif il-post ilu jintuża għal snin kbar;

Tqis li r-rikorrenti hija sidt il-fond bl-isem ta' "*Holy Cross Pharmacy*" li jinsab f'numru sebgħa u tletin (37), ġja tmienja u tletin (38), Triq il-Kbira, Birkirkara;

Tqis li bis-saħħa ta' kitba privata tat-2 ta' Marzu, 1998², ir-rikorrenti reġgħet (jidher li l-ewwel kirja kienet saret fl-1978³) kriet l-imsemmi fond lill-kumpannija Cross Pharmaceuticals Limited (li għaliha fuq dak il-ftehim deher l-Avukat Malcolm Paċe) għal żmien ta' għoxrin (20) sena b'señħ mit-18 ta' Ġunju, ta' dik is-sena u dan taħt il-patti u l-kundizzjonijiet hemm imsemmija, fosthom dik li tista' ċċedi jew tissulloka l-imsemmija kirja, ukoll mingħajr il-kunsens tas-sid;

Tqis li dakinhar li sar il-ftehim, il-post kien diġa' jintuża bħala spiżerija u kienet immexxija minn persuna oħra li kellha l-liċenza maħruġa mill-awtorita' kompetenti għal dan il-għan. Il-kumpannija Cross Pharmaceuticals Limited jidher li kellha diġa' l-liċenza tat-tmexxija tal-post bħala spiżerija sa mill-1983, jiġifieri snin qabel ma saret l-imsemmija kitba privata⁴. Dik il-kumpannija kienet kisbet l-avvjament u l-liċenza tal-ispjiżerija bi ftehim ma' wieħed Paul jew Joseph Ebejer li sa dak iż-żmien kien imexxija hu u liċenzjat għalhekk;

Tqis li l-kirja saret għall-użu tal-fond bħala spiżerija, u l-kerrej kellu jibqa' juża l-fond għal dak il-għan, sakemm l-awtoritajiet ma jirtirawx il-liċenzi jew permessi, f'liema każ il-kerrej seta' jibqa' juża l-post għal għanijiet oħrajn ta' kummerċ, bil-kunsens tas-sid;

² Dok "KM2", f'paġġ. 28 – 9 tal-atti

³ Xhieda ta' Dr Malcolm Paċe f'paġ. 41 tal-atti

⁴ Dokti "LCA" u "LCB", f'paġġ. 32 – 3 tal-atti

Tqis li, matul iż-żmien, il-kumpannija Cross Pharmaceuticals Limited assenjat (b'sullokkazzjoni) l-kirja favur il-kumpannija intimata⁵;

Tqis li l-liċenza maħruġa mis-Suprintendenza tas-Saħħa Pubblika dwar l-imsemmija spiżerija (Liċ. Nru. DL 185) tgħajjat lill-Avukat Malcolm Paċe⁶ u għadha tiġġedded regolarment⁷;

Tqis li d-detentur attwali tal-liċenza tal-ispizerija mertu tal-każ talab li l-liċenza tibda tgħodd għal post ieħor ('rilokazzjoni') f'band'oħra fil-limiti ta' Birkirkara (is-Swatar)⁸;

Tqis li l-ftuħ ta' spiżeriji godda li tista' tinħarġilhom liċenza f'belt jew raħal jiddependi mill-għadd ta' nies li jgħixu f'tali belt jew raħal⁹ u ma jkunux jinsabu f'bogħod ta' anqas minn tlitt mitt metru bil-pass minn xulxin, ukoll jekk jinsabu fi bliet jew irħula differenti¹⁰, imma dik ir-regola ma tgħoddx għal dawk l-ispizeriji li kienu diġa' miftuħin u liċenzjati qabel id-dħul fis-seħħ tar-regolamenti;

Tqis li fl-inħawi tal-post fejn tinsab l-ispizerija hemm diġa' spiżeriji oħrajn;

Tqis li l-għan ta' talba għall-ħruġ ta' Mandat ta' Inibizzjoni huwa dak li jżomm persuna milli tagħmel xi ħaġa li tkun li tista' tkun ta' ħsara lill-parti li titlob il-ħruġ ta' dak il-mandat¹¹;

Tqis li bil-liġi, jeħtieġ li r-rikorrent juri żewġ ħwejjeġ biex ikun jistħoqqlu jikseb il-ħruġ ta' Mandat bħal dak. L-ewwel ħaġa li jrid juri hi l-mandat huwa meħtieġ biex jitħarsu l-jeddijiet pretiżi mir-rikorrent. It-tieni ħaġa hi li r-rikorrent ikun jidher li għandu, mad-daqqa t'għajn (*prima facie*) dawk il-jeddijiet. Il-ħtieġa li jintwera li l-parti li titlob il-ħruġ ta' Mandat bħal dan ikollha *prima facie* l-jeddijiet pretiżi hija ħtieġa oġġettiva u mhux soġġettiva li tiddependi mid-diskrezzjoni tal-ġudikant¹². Tali jedd jew jidher mad-daqqa t'għajn jew, għall-finijiet ta' dan il-Mandat, ma jeżistix;

Tqis li, minn kliem il-liġi nfisha, iż-żewġ elementi huma kumulativi u mhux alternativi. Jekk xi wieħed minn dawn iż-żewġ elementi ma jirriżultax, il-Qorti għandha tiċħad it-talba għall-ħruġ ta' mandat bħal dak. Siewi wkoll li wieħed iżomm quddiem għajnejh li l-proċedura li hija maħsuba biex titqies talba bħal din huwa mixtieq li tkun waħda sommarja, billi mhuwiex mistenni li jitressaq quddiem il-Qorti fi stadju bħal dak kulma jmissu

⁵ Xhieda ta' Dr Malcolm Paċe f'paġġ. 42 – 3 tal-atti

⁶ Dok "KM1", f'paġ. 27 tal-atti

⁷ Dok "LCC", f'paġ. 34 tal-proċess

⁸ Xhieda ta' Louis Cutajar f'paġ. 37 tal-atti

⁹ Reg. 4(2) tal-A.L. 279/07 (L.S. 458.16)

¹⁰ Reg. 4(1) *proviso* tal-A.L. 279/07

¹¹ Art. 873(1) tal-Kap 12

¹² App.Ċiv. 14.7.1988 fil-kawża fl-ismijiet *Grech pro et noe vs Manfre'* (Kollez. Vol: LXXII.ii.290)

jitressaq quddiemha waqt is-smiġh tal-kawża dwar l-istess jedd. Huwa għalhekk li l-lum il-liġi nbidlet u stabiliet żminijiet qosra u preċiżi li fihom it-talba għall-ħruġ ta' dan il-Mandat għandha jew tintlaqa' jew tiġi miċħuda¹³;

Tqis li minn dan joħroġ li l-Mandat ta' Inibizzjoni huwa mezz proċedurali eċċezzjonali u mhux normali ta' provediment legali¹⁴. Il-ħarsien li l-liġi timmira għalih fit-talba tal-parti rikorrenti huwa dak li, mingħajr il-ħruġ tal-Mandat, il-jedd li jista' jkollu jitneħħa darba għal dejjem u b'mod irrimedjabbli. Dan ma jfissirx li l-fatt li talba għall-ħruġ ta' Mandat ta' Inibizzjoni tintlaqa', ikun ifisser li l-jedd huwa ippruvat. Bħalma lanqas ifisser li l-fatt li talba għall-ħruġ ta' Mandat bħal dak ma tintlaqax ikun ifisser li l-jedd pretiż ma jeżistix. It-tiftix li trid tagħmel il-Qorti huwa dak jekk, bl-għemil li minnu qiegħed jibża' r-rikorrent, jistax jintilef darba għal dejjem jedd li l-istess rikorrent jidher li għandu fil-waqt li ħareġ it-talba għall-ħruġ tal-Mandat;

Tqis li l-jedd *prima facie* li fuqu tistrieħ ir-rikorrenti huwa dak li tara li l-post li hija kienet kriet lil Cross Pharmaceuticals Limited ma jispiċċax jitlef il-liċenza ta' spiżerija u l-użu tiegħu bħala spiżerija;

Tqis li l-ħruġ jew it-trasferiment ta' liċenza taħt ir-Regolamenti hija t-twettiq ta' setgħa li l-istess liġi tqiegħed f'idejn is-Suprintendent intimat bħala Awtorita' tal-Liċenzi, wara li jqis talba għall-ħruġ jew trasferiment tagħha¹⁵. Din is-setgħa titlob diskrezzjoni msejsa fuq il-ħtiġijiet tal-liġi;

Tqis li għalkemm ir-rikorrenti hija sidt il-post, mhijiex il-persuna liċenzjata biex iżzomm il-post bħala spiżerija. Minn kliem il-liġi, il-liċenza tagħti jeddijiet u titfa' responsabbiltajiet personali fuq min ikun detentur tagħha¹⁶;

Tqis li l-kumpannija intimata mhijiex id-detentriċi tal-liċenza;

Tqis li l-jedd li jintalab it-trasferiment ta' liċenza għal spiżerija lil ħaddieħor¹⁷ jew għaċ-ċaqleq ta' spiżerija ('rilokazzjoni') minn post għal band'oħra fl-istess post¹⁸ huwa jedd li l-liġi tagħti lil min ikollu f'ismu l-liċenza u mhux lil ħaddieħor;

Tqis li, minn dak li ħareġ mill-atti u sal-livell tal-prova mad-daqqa t'għajn, ir-rikorrenti ma wriet bl-ebda mod li hija jew l-awturi tagħha kellha fuq

¹³ Art. 875(3) tal-Kap 12

¹⁴ Ara, Kumm. 22.9.1994 fl-Att tar-Rikors fl-ismijiet *Angelo Xuereb vs Marin Hill*

¹⁵ Art. 3(2)(m) tal-Kap 458

¹⁶ Ara artt. 73 u 74 tal-Kap 458 u reg. 5(1) u 10(3) tal-A.L. 279/07

¹⁷ Reg. 5(3) tal-A.L. 279/07

¹⁸ Reg. 5(4) tal-A.L. 279/07

isimha l-liċenza ta' spizerija dwar il-post tagħha. Għall-kuntrarju, intwera li għal dawn l-añhar għexur ta' snin ma kellhiex u lanqas żammet tali jedd fil-ftehim tal-kirja li sar bejnha u l-kumpannija Cross Pharmaceuticals Limited;

Tqis li bil-liġi kif inhija illum, għalkemm liċenza ta' spizerija tingħata dwar post partikolari¹⁹ mhijiex marbuta tabilfors miegħu u tista' timxi mal-persuna tad-detentur tal-liċenza jekk kemm-il darba jibdel il-post u sakemm il-post il-ġdid ikun joqgħod għall-kundizzjonijiet li trid il-liġi²⁰;

Tqis għalhekk, li, mad-daqqa t'għajn, ir-rikorrenti ma wrietx li għandha jedd li jistħoqqlu jitħares bil-ħruġ tal-Mandat mitlub fuq il-mod kif il-liċenza tista' tiġġedded jew tgħaddi għal fuq xi post ieħor;

Tqis għalhekk li ladarba jonqos dan l-element ewlieni biex tista' tintlaqa' t-talba għall-ħruġ tal-Mandat, ma hemmx għalfejn li l-Qorti tgħaddi biex tistħarreg ukoll l-elementi l-oħrajn, għalkemm tista' tgħid li mill-kitba tal-kirja nnifisha, l-istess rikorrenti kienet qiegħda taċċetta li l-kerrej seta' jibqa' juża l-post għal kull għan ta' kummerċ ieħor minbarra spizerija, jekk kemm-il darba l-liċenza ma kenitx tiġġedded;

Tqis li dik il-klawsola tal-ftehim turi li l-użu tabilfors tal-post bħala spizerija lanqas kien kundizzjoni essenzjali għall-kirja;

Għal dawn ir-raġunijiet il-Qorti qegħda tiddeċiedi billi:

Tiċhad it-talba għall-ħruġ tal-Mandat, bl-ispejjeż kontra r-rikorrenti, billi ma jirriżultawx l-elementi kollha mitluba mil-liġi għall-ħruġ tiegħu; u

Thassar 'contrario imperio' d-degriet tagħha tal-24 ta' Ottubru, 2016, safejn kienet laqgħet it-talba b'mod provviżorju.

Mogħti kameralment illum, il-Ħamis, 17 ta' Novembru, 2016.

**Onor. Joseph R. Micallef LL.D.,
Imħallef**

**Geraldine Rickard
Deputat Registratur**

¹⁹ Art. 68(2) tal-Kap 458

²⁰ Artt. 66(1)(2) u 88 tal-Kap 458